

10. INFORMATIE- EN COMMUNICATIETECHNOLOGIE

10.1 Algemene beleidsdoelstelling

De minister is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Informatie- en communicatietechnologie (ict) kan hierbij een krachtig middel zijn om het nieuwe leren - toegespitst op de individuele capaciteiten en behoeften, plaats- en tijdsafhankelijk - mogelijk te maken en onderwijsinstellingen in staat te stellen leerlingen en studenten voor te bereiden op de arbeidsmarkt van morgen. Daartoe stimuleert en faciliteert de minister de integratie van ict in het onderwijs.

In het beleidsplan *Leren met ict* voor de periode 2003-2005 wordt uitgebreid stilgestaan bij de stand van zaken op het gebied van de integratie van ict in het onderwijs en de wenselijkheid van verdere stappen. In dit beleidsplan is aandacht voor:

- ict in de onderwijspraktijk;
- ict als middel om te leren;
- ict als middel om de kwaliteit en de doelmatigheid van het onderwijs te verbeteren;
- de mogelijkheden van de inzet van ict binnen het algemene onderwijsbeleid.

Hierbij staan de actoren - de instellingen, de docenten, de ict-coördinatoren en de leerlingen/studenten - die ict gebruiken in het onderwijs centraal. Afhankelijk van verschillende visies en specifieke knelpunten zullen onderwijsinstellingen ict op verschillende manieren integreren. De Tweede Kamer is geïnformeerd over het ict beleid met de Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) en de voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216).

10.2 Tabel budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10.1: Budgettaire gevolgen artikel 10 (x €1000)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Verplichtingen	8.755	53.691	51.936	42.440	37.437	36.437	36.437
Waarvan garanties	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	101.290	53.691	51.936	42.440	37.437	36.437	36.437
<i>Programma-uitgaven</i>		51.281	50.023	40.846	36.096	35.096	35.096
Enveloppemiddelen							
1. Scholen in staat stellen te investeren in ict	72.784	10.972	17.020	11.200	11.200	11.200	11.200
Wv centrale voorziening internet	72.133	5.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Wv onrendabele gebieden		5.000	5.000				
Wv monitoring / onderzoek	0.651	972	2.020	1.200	1.200	1.200	1.200
2. Innovatie en versterking van de kennisinfrastructuur	1.171	11.000	8.000	3.000			
Overige middelen							

De beleidsartikelen (artikel 10)

3. Innovatie stichtingen (innovatie en versterking van de kennisinfrastructuur)							
3a realisatie internetplaats voor het onderwijs	18.700	18.700	18.700	18.700	18.700	18.700	18.700
3b efficiënt en effectief gebruik ict	2.723	3.113	2.923	2.923	2.923	2.923	2.923
4. Overige innovatie (innovatie en versterking van de kennisinfrastructuur)							
4a Infomatie- en kennistransfer vakgebieden		960	240	600	600	600	600
4b Open source software en open standaarden			500	500	500	500	500
4c ICT-agenda			500	500	500	273	273
4d Communicatie 'Parels'			500				
4 ^e Internationaal		105	250				
5. Meer mensen werkzaam in het onderwijs	3.648	1.210	1.480	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Doorlopende verplichtingen	2.184	5.321	10	2.523	773		
<i>Apparaatsuitgaven</i>		2.410	1.913	1.594	1.341	1.341	1.341
Ontvangsten	48.220	47.776	47.776	47.776	47.776	47.776	47.776

10.3 Operationele doelstellingen

<p>Doelstelling 1 Scholen in staat stellen te investeren in ict.</p>
<p>Motivering De minister acht het van belang, dat scholen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs- en volwasseneneducatie in staat zijn vernieuwingen in het onderwijs vorm te geven, specifiek de inzet van ict in de onderwijspraktijk.</p>
<p>Instrumenten De minister zorgt voor de benodigde koopkracht door het beschikbaar stellen van een ict-vergoeding. De scholen kunnen hiermee binnen de verkregen autonomie en bestedingsvrijheid de infrastructuur instandhouden en waar nodig verbeteren. Subsidiëren stichtingen Kennisnet en Ict op School voor centrale voorzieningen.</p>
<p>Activiteiten De stichtingen Kennisnet en Ict op School verzorgen vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid de centrale voorzieningen, die bestaan uit de volgende componenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteitsregeling • ISP wijzer • Een content en dienstenplatform <p>Voor scholen in onrendabele gebieden (geen ADSL-aansluiting mogelijk) is in 2004 een subsidieregeling ingesteld. Voor 2004 en 2005 kunnen scholen in onrendabele gebieden een beroep doen op deze regeling om de extra kosten van hun internetvoorziening te compenseren.</p>
<p>Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.</p>
<p>Prestatie-indicator Tevredenheid en gebruik scholen van centrale voorzieningen.</p>
<p>Basiswaarde en streefwaarde Alle scholen hebben een kwaliteitsverbinding op internet/Kennisnet.</p>

De beleidsartikelen (artikel 10)

Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages

Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003)

Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 2

Innovatie en versterking van de Kennisinfrastructuur (Enveloppe middelen).

Motivering

De minister acht het van belang de ontwikkeling van kennis over het didactisch gebruik van ict binnen de vakken en over het gebruik van ict binnen de onderwijsorganisatie te bevorderen.

Instrumenten

Subsidiëren van de stichtingen Kennisnet en Ict op School voor innovatie.

Activiteiten

- Kennisinnovatie: In 2004 is gestart met het project 'de kennisrotonde', waarbij een platform voor onderwijsinnovatie met ict wordt gevormd (het Ict Kennisplatform) om scholen, die in innovatietrajecten met vragen komen, bij te staan en te ondersteunen bij het vinden van een antwoord. Het Ict Kennisplatform koppelt ontwikkelingsvragen van scholen aan beschikbare kennis en ervaring.
- Contentontwikkeling: Om ict goed te kunnen integreren in het onderwijs is het van belang dat de educatieve contentketen goed functioneert. Dit houdt in dat er voldoende educatieve content ontwikkeld moet worden, dat deze content op toegankelijke wijze beschikbaar gesteld wordt en de content op een flexibele wijze gearrangeerd kan worden. De content moet goed overgebracht worden zodat de eindgebruiker de content kan inzetten voor de eigen leerdoelen.
- GrassRoots Cultuureducatie: In 2005 kunnen cultuurinstellingen zich aanmelden bij de stichting Kennisnet om GrassRootslocatie te worden. Het doel in 2005 is om in totaal 15 GrassRootslocaties te hebben die in totaal ruim 2000 docenten in het primair onderwijs in staat stellen een cultuureducatieles met ict te geven.
- Breedbanddiensten: Op basis van onderzoek door OCW zullen kansrijke projecten op het gebied van breedbanddiensten worden gestimuleerd om te komen tot slimme inzet van ict.

Doelgroep

Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.

Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages

Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003)

Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 3a

Realisatie internetplaats voor het onderwijs

Motivering

Realiseren van een duurzame, op het onderwijs afgestemde en voor het onderwijs profijtelijke internetplaats waar sprake is van een kwalitatief hoogwaardig aanbod van voor het onderwijs relevante content en diensten is van belang voor de integratie van ict in het onderwijs.

Instrumenten

Subsidiëren van de stichting Kennisnet.

De beleidsartikelen (artikel 10)

<p>Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • De minister maakt jaarlijks afspraken over de te realiseren doelstellingen. • De stichting Kennisnet verzorgt de realisatie van de internetplaats. • Vormgeving door het realiseren van een virtuele ruimte voor gebruikers van leer- en onderwijsprocessen.
<p>Doelgroep</p> <p>Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.</p>
<p>Prestatie-indicator</p> <p>Gebruik en tevredenheid doelgroep.</p>
<p>Basiswaarde en streefwaarde</p> <p>Zie tabel "Toename gebruik en tevredenheid".</p>
<p>Planning</p> <p>Continue proces</p>
<p>Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages</p> <p>Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003)</p> <p>Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)</p>

Nadere toelichting basiswaarde en streefwaarde

Tabel: Toename van gebruik en tevredenheid 2004-2005

Educatieve content	Realisatie 2003	Doel 2004	Doel 2005
Maandelijks gebruik leerlingen			
Po	19 %	30 %	40 %
Vo	9 %	15 %	25 %
Bve	6 %	10 %	20 %
Maandelijks gebruik docenten			
Po	49 %	55 %	65 %
Vo	46 %	54 %	55 %
Bve	23 %	30 %	40 %
Maandelijks gebruik managers			
Po	77 %	85 %	90 %
Vo	77 %	75 %	85 %
Bve	33 %	43 %	55 %
	Gemiddeld cijfer	Gemiddeld cijfer	Gemiddeld cijfer
Oordeel managers en ict-coördinatoren over Kennisnet	6,4	6,8	7,5
Oordeel docenten over Kennisnet	6,8	7,0	7,5

<p>Doelstelling 3b</p> <p>Efficiënt en effectief gebruik van ict.</p>
<p>Motivering</p> <p>Het versterken van de positie van de scholen voor primair en voortgezet onderwijs als consument van producten en diensten die gericht zijn op de integratie van ict om tot effectief en efficiënt gebruik van ict te komen is van belang voor het onderwijs.</p>
<p>Instrumenten</p> <p>Subsidiëren van de stichting Ict op School.</p>
<p>Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaarlijks maakt de minister afspraken met de stichting over de te realiseren doelstellingen. • De stichting Ict op School vervult de rol van procescoördinator en treedt op als consumentenorganisatie voor het onderwijs.

De beleidsartikelen (artikel 10)

<ul style="list-style-type: none">De stichting richt een platform in om het bedrijfsleven te betrekken bij integratie van ict in het onderwijs
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs.
Prestatie-indicator Gebruik en tevredenheid doelgroep op bekendheid van de stichting en producten en diensten.
Basiswaarde en streefwaarde De ondergrens kwaliteitsindex = 100. De streefwaarde wordt bepaald op basis van de uitkomsten van de NIPO- enquête oktober 2004.
Planning Continue proces.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 4a Overige innovatie: Informatie- en kennistransfer vakgebieden.
Motivering De minister vindt de ontwikkeling van kennis over het didactisch gebruik van ict van belang voor de kwaliteit van het onderwijs.
Instrumenten Subsidiëren Expertisecentra ICT voor kwaliteitsbevordering met ICT.
Activiteiten <ul style="list-style-type: none">Informatie verzamelen door acht expertisecentra ict in het onderwijs op hun eigen vakgebied over de mogelijkheden en meerwaarde van ict in nauwe samenwerking met betrokken leerlingen, docenten, uitgevers, schoolbegeleiders en collega-onderzoekers uit het buitenland.Integreren van de activiteiten van de ict-expertisecentra in 2005 in de reguliere activiteiten van de instellingen.
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Prestatie-indicator Resultaten en effecten meerwaarde gebruik ICT.
Basiswaarde en streefwaarde Deze zijn vastgelegd in de Plannen van aanpak.
Planning Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 4b Overige innovatie: open source software en open standaarden (ossos).
--

De beleidsartikelen (artikel 10)

Motivering De minister acht het haar taak de kennis over open source software en het gebruik van open standaarden te bevorderen binnen het onderwijs om te komen tot vereenvoudiging van data uitwisseling van administratieve- en educatieve content.
Instrumenten Ontwikkeling open source en open standaarden software.
Activiteiten <ul style="list-style-type: none">• Ontwikkelen van een voorstel in samenwerking met de stichtingen Ict op school en Kennisnet om met activiteiten op het gebied van ossos voor 2005 en 2006, het onderwijsveld van de juiste kennis en voorbeelden te voorzien.• Bezien wordt of het voorstel kan worden ingepast binnen het bestaande plan van aanpak voor 2004 op basis van de uitkomsten van de nulmeting TNS-NIPO.
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Prestatie-indicator De mate van toegankelijkheid content.
Basiswaarde en streefwaarde Streefwaarde is vrij toegankelijke content.
Planning Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 4c Overige innovatie: ict-agenda.
Motivering De minister vindt het van belang, dat OCW een bijdrage voor het onderwijsveld kan leveren op basis van de door het kabinet geformuleerde speerpunten in de ict-agenda.
Instrumenten Beleidsvorming.
Activiteiten <ul style="list-style-type: none">• In het najaar 2004 in overleg met de ministeries van Economische en Binnenlandse Zaken bezien welke activiteiten in dit kader zullen worden uitgevoerd.• Bezien hoe de stichtingen Kennisnet en Ict op School kunnen worden betrokken.
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Planning Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

De beleidsartikelen (artikel 10)

Doelstelling 4d Overige innovatie: communicatie 'Parels'.
Motivering De minister vindt het van belang dat de enorme schat aan kennis en ervaring, die aanwezig is binnen de scholen, transparant dan wel direct praktisch toepasbaar voor een andere school te maken.
Instrumenten Beleidsvorming.
Activiteiten <ul style="list-style-type: none">• Het opstellen van een handzame publicatie in samenwerking met de Inspectie van het onderwijs op basis van schoolportretten van in de praktijk bewezen ict-concepten die direct toepasbaar zijn door andere scholen.• Het opstellen van een publicatie over 8 jaar ict-beleid om opgedane ervaringen en kennis in het gebruik van ict in de scholen over te dragen aan andere maatschappelijke sectoren en het buitenland.
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Planning Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 4e Overige innovatie: internationaal.
Motivering De minister vindt het van belang dat internationale samenwerking en kennisuitwisseling op het gebied van ict in het onderwijs wordt gestimuleerd.
Instrumenten Kennisuitwisseling.
Activiteiten <ul style="list-style-type: none">• Het leren van buitenlandse ervaringen en het uitdragen van Nederlandse ervaringen en standpunten. In (ict-)gremia van de EU en bij uitwisselingsprojecten wordt 'gehaald en gebracht'.• Nederland vertegenwoordiging in twee internationale commissies: op het terrein e-learning en ict in education.
Doelgroep Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Planning Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

De beleidsartikelen (artikel 10)

Doelstelling 5
Meer mensen werkzaam in het onderwijs: professionalisering docenten.
Motivering
De minister vindt het van belang dat in de onderwijspraktijk gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van ict en dat ict onderdeel gaat uitmaken van de onderwijsdidactiek. Daarom stelt ze zich ten doel dit te stimuleren.
Instrumenten
Implementatie.
Activiteiten
<ul style="list-style-type: none">• <i>GrassRoots</i> In het ict-beleid wordt gewerkt met kleinschalige ict-projecten waarin docenten positieve ervaringen opdoen bij het gebruik van ict in het onderwijs. Het doel is het aantal deelnemende scholen aan GrassRoots in 2005 te laten stijgen van 1000 naar 2000 en het aantal deelnemende docenten van 2000 naar 5000.• <i>Professionalisering</i> Op basis van een in 2004 gehouden inventarisatie wordt in 2005 bekeken of OCW een rol heeft bij de vormgeving en facilitering van de werkpleknabije ondersteuning van de docent.
Doelgroep
Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Prestatie-indicator
Aantal scholen dat deelneemt.
Basiswaarde en streefwaarde
Basiswaarde is 1000 scholen. Streefwaarde is 2000 scholen.
Planning
Uitvoering jaar 2005.
Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages
Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003) Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)

Doelstelling 6
Doorlopende verplichtingen: overige en veldspecifieke projecten.
Motivering
De minister vindt het van belang dat de lopende projecten van de subsidieregeling 'methode en programmatuur' en veldspecifieke ict-projecten (o.a. programmamatrix, NICL/APS en 'omgang met verschillen') op ordentelijke wijze worden afgewikkeld en stelt zich dat daarom ten doel.
Instrumenten
Financieel beheer en beleidsvorming.
Activiteiten
De behandeling van deze projecten houdt beoordeling van de eindrapportages in en financiële verantwoordingen om te komen tot definitieve subsidievaststellingen.
Doelgroep
Scholen primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.
Planning

De beleidsartikelen (artikel 10)

Uitvoering jaar 2005.

Relevante verwijzing naar beleidsnota's / voortgangsrapportages

Nota Leren met ICT van oktober 2003 (Brief aan TK, kenmerk ICT/B/2003/44640 van 9 oktober 2003)

Voortgangsrapportage Evaluatie Groot Project (Brief aan TK, kenmerk ICT/B&T/2004/20216)